

[B] **LUDO SIMONS OVER BOEKEN
EN BOEKENMENSEN**

Van de hand van Ludo Simons verscheen in 2013 *Het boek in Vlaanderen sinds 1800. Een cultuurgeschiedenis*. Naar aanleiding daarvan schreef het *Jaarboek voor Nederlandse Boekgeschiedenis* dat niet eerder de ontwikkelingen in het boekenvak in Vlaanderen zo methodisch in kaart waren gebracht. Een vergelijkbare Nederlandse geschiedenis is er tot dusver nog niet, zo luidt het. In zijn nieuwste boek brengt Simons naast vier eerder gepubliceerde en nu geactualiseerde artikelen over de toekomst van het gedrukte boek ook een twaalfstal biografische schetsen van mensen die veel voor het – meestal Vlaamse – boek hebben betekend.

In het eerste deel komen actuele vragen aan bod als: heeft het uitgeven van gedrukte boeken nog zin in de eenentwintigste eeuw? Moeten wij boeken blijven bewaren ook nadat ze gedigitaliseerd zijn? Alles staat toch op het internet? En: wat te doen met de Koninklijke Bibliotheek (KB) in Brussel als België uiteenvalt? Simons behandelt deze onderwerpen vanuit een Vlaams perspectief, maar steeds in wereldwijd verband. Hij meldt enerzijds de oprichting van de (virtuele) Vlaamse Erfgoedbibliotheek, maar noemt ook manifeste tekortkomingen zoals het feit dat in twee derde van de betreffende Vlaamse bibliotheken minder dan de helft van de oude drukken digitaal beschreven zijn.

In het spoor van Ger Schmoock en Emiel Willekens werd Simons in 1965 benoemd tot adjunct-conservator van het (toenmalige) Archief en Museum van het Vlaamse Cultuurleven (AMVC) in Antwerpen. Sindsdien heeft hij de ontwikkelingen in het bibliotheekwezen in Vlaanderen niet alleen van nabij gevolgd, maar er ook zelf substantieel toe bijgedragen. Daarnaast heeft hij vanuit zijn positie in het AMVC tientallen literaire auteurs persoonlijk gekend. Hij weet dus heel goed wat er speelt in Vlaanderens culturele kringen. De ontwikkelingen op het gebied van uitgeverij en boeken plaatst hij dan ook in de culturele context waarin zij thuis horen.

In 1987 werd Simons hoofdbibliothecaris van de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius (UFSIA) en later van de Universiteit Antwerpen. Van de velen met wie hij in het wetenschappelijke bibliotheekwezen contact had, besteedt hij in het tweede deel van zijn

boek nadere aandacht aan Herman Liebaers, Hendrik D.L. Vervliet, Micha Namenwirth, Arie Willemsen en Wim van Drimmelen. De laatstgenoemden zijn exemplarisch voor zijn goede contacten met zijn Nederlandse collega's.

Een van de problemen die Simons aan de orde stelt, is of je boeken die verfilmd of gedigitaliseerd zijn nog moet bewaren. Tegen het vooruitgangsoptimisme van sommigen in laat Simons zich kennen als een overtuigd voorstander van het bewaren van de originelen – zeker binnen de humane wetenschappen. Een ander heikel punt is de positie van de KB. Simons maakt de conclusies van eerder verrichte onderzoeken tot de zijne: de KB functioneert inadequaat. Toch wordt daar een groot deel van het Vlaamse erfgoed bewaard. Simons schrijft dat het er nu op aan komt oplossingen te verkennen met het oog op een eventuele “splitsing” van België.

Simons' boek gaat niet alleen over het conserveren en digitaliseren van boeken: ook hun ontstaansproces komt aan de beurt. Uitgebreid heeft hij onder andere nagegaan sinds wanneer er professionele uitgeverij zijn. Zijn conclusie is dat de uitgeverij als zelfstandige bedrijfstak amper een eeuw oud is. Van de “boekmakers” die Simons goed gekend heeft, schetst hij leven en werk van Albert Pelckmans, Godfried Lannoo en Louis van den Eede.

Kortom, een boeiend boek voor mensen die van boeken houden, geschreven met grote kennis van zaken. Velen komt men erin tegen, maar het aangrijpendst vond ik de pagina's waarin Simons zijn eigen vader “te boek” stelt. Zijn vader komt in *Het boek in Vlaanderen* voor, als auteur én als uitgever. Ludo was acht toen zijn vader stierf. De man liet een bibliotheek na waarin de hele Europese literatuur vertegenwoordigd was. Tussen deze boeken is Ludo Simons niet alleen geboren, maar ook opgegroeid. Van een boekenmens gesproken.

PAUL SOETAERT

LUDO SIMONS, *Tē boek! Over boeken en boekenmensen*, Pelckmans, Kalmthout, 2014, 176 p.